

VERES ZSUZSANNA

Tercio de la muerte IV. rész

(A H A L Á L H A R M A D A)

VALLADOLID, SZEPTEMBER 19.

Reggel Mikkkel telefonált. Izgatottan mesélte, hogy valaki besétált a Rendőrségre és közölte, hogy ő ölte meg Juliánt. Pablót állítólag őrizetbe vették. Semmit sem értek. Az utóbbi napokban nem volt időm bemenni a kórházba, de úgy tudom, még mindig ápolják a combsérülésével. Hogy került a Rendőrségre? És ki lehet ez az alak, aki önként jelentkezett, hogy magára vállaljon egy gyilkosságot?... Nagy nehezen sikerül elérnem Martínez nyomozót, de nem hajlandó válaszolni a kérdéseimre, ellenben arra kér, hogy keressem fel a Rendőrségen, hátha kiderül, hogy ismerem a gyanúsítottat Julián környezetéből.

Természetesen Mikkkel az első, akit meglátok a félhomályos folyosón. Felháborodva mondja, hogy elküldték, mivel nincs közvetlenül köze az ügyhöz, ráadásul külföldi riporter, és egyelőre nem akarják, hogy kiszivároгjon a gyanúsított vallomása.

– Még mindig folyik a kihallgatás – mondja. – Ez a srác egy állat! Tizenhét éves. Lazán besétált és társalgási hangnemben közölte, hogy ő Julián Cortés gyilkosa.

– Tényleg állat. De nem találok viccesnek.

– Persze hogy nem vicces: szenzációs! És a srác nagyon jól tudja, mit csinál, szándékosan csap hírverést maga körül. Szerintem kamu az egész, de ha címlapra kerül, máris megérte.

– Mi az ördögért vállalna magára valaki egy gyilkosságot, ha ártatlan?

– Istenem! – kiált fel Mikkkel megjátszott kétségbeeséssel. – Neked aztán vág az eszed, mint egy kőbunkó! Ideje lenne kimásznod az időkapszulából és körülnézned a huszonegyedik században! Naponta egy rakás ember vall be olyan szörnyű tetteket, amikhez semmi köze. Egy-egy nagy visszhangot kiváltó gyilkosság elkövetésére tizenöt önként jelentkező is akad. Senkit sem érdekel az igazság: a hírnév a lényeg, meg amit kaszálni lehet belőle! A legtöbb ember imád a figyelem középpontjában lenni, ki akar tűnni a tömegből, mindegy, mivel.

– Ez gusztustalan.

– Egyetértek, de el kell fogadnod, különben egy mukkot se fogsz megérteni az efféle alakok motivációjából. Menj tovább egyenesen ezen a folyosón, amíg egy széles üvegablakhoz nem érsz. Abban a helyiségben folyik a kihallgatás. Persze nem engednek be, de az ablak mögött táthatod a szádát. Pár ismerőssel is fogsz találkozni. Aztán meg velem, mert ma okvetlenül beszélünk kell. Nem fogod elhinni, mit szereztem!

Képtelen vagyok követni a szóáradatát. Hozzám hajol és elégedett vigyorral a fülembe súgja: – Megvan a boncolási jegyzőkönyv!

– Honnan vetted? – kérdezem meglepetten.

– Mikor adtam én ki a forrásaimat? Mikkel kutat és hallgat! De halálbiztos, hogy ez a teljes, eredeti változat, nem az a humbug, amivel a Rendőrség etetett a sajtótájékoztatón. Halálbiztos – érted? – Szokás szerint jót nevet a saját faviccén. – És képek is vannak. A teljes csomag!

– Ugye, nem akarod odaadni a sajtónak?

– Úgy ismeresz engem?

– Ezt inkább hagyjuk. Felhívlak, miután itt végzek.

A folyosó végén az üveglablaknál Paco és Miguel Ángel állnak. Az előbbi komor, elborult arccal, cigarettája a körmére égett, de észre sem veszi. Miguel Ángel karba tett kézzel, felszegett állal. Ez a tartás, amit már megszoktam tőle, az áthatolhatatlan távolság biztonságát árasztja: minél több hitványsággal találkozik, annál különbnék kell lennie. Ez az ő elvárása önmagával szemben, amiért csodálom, egyúttal elszigetelődő védekezése is, ami szálnalmat ébreszt bennem, mert tudom, hogy a modern világ szennye előbb-utóbb beférkőzik a védelmi vonalai mögé, és túlságosan nemes fegyverekkel harcol ahhoz, hogy megnyerje azt a csatát. Tékintetét le sem veszi a hangszigetelt üveg mögötti szobában ülő két nyomozóról és a gyanúsítottról. A „gyanúsított”, akit robosztus vandálnak képzeltem, egy vékonydongájú kamasz fiú, bár ahogy elnézem, lánynak is beillik. Szűk nadrágba bújtatott hosszú lábát keresztbe téve kényelmesen hátradől, karcsú, gyűrűkkel teleaggatott ujjjaival hevesen gesztikulál, mint egy karmester. Amikor elsimítja fekete haját, nagy ezüstkarika fülbevalók villannak ki kócos, hosszú fürtjei közül. Így oldalról nem látom az arcát, de profilja finoman metszett; lányosan telt ajkak, erős áll, magas homlok. Ha rá lennék hangolódva a mai világ uniszex mániájára, talán még bájosnak is találnám, bár azt nem tudom, hogy lányként, vagy fiúként. Mozdulataiból csak úgy árad a magabiztosság és az önimádat. Láthatóan élvezi, ahogy Alberti és Martínez rosszul leplezett undorral bámulják az előadását.

Idekint hűvös van és baljós csend. Hallani a folyosó távolabbi részében járkálók lépéseinek kopogását. Pillantásom Miguel Ángelre esik; bal arcán ott az az apró forradás, ami egy tavalyi ökleltetésből maradt vissza. Különös módon most veszem észre először, milyen rövid, szögletes ujjai vannak: a keze az egyetlen, ami elárulja, hogy gyakorlatias ember.

– Hol van Pablo? – kérdezem halkán.

– Egy másik irodában – feleli Paco.

– Igaz, hogy őrizetbe vették?

– Nem, csak elvezették, mert egy kicsit begurult. De majd megnyugszik.

– Mi történt?

– Ez a kappan provokálta – Fejével az üveg mögött gesztikuláló fiú felé int. – Mexikóban az ilyeneket agyoncsapják és a farkukkal a szájukban kidobják őket egy árokpartra. Nagyon megértem. De hallod, az a vörös behemót ne jöjjön többet a környékünkre! Mindenbe beleüti az orrát. Nem tartozik közénk.

Mint az elejtett szavakból kiderül, Pablót ugyanazért hozták be a Rendőrségre, amiért Miguel Ángelt és engem is behívtak: hátha ismerjük a gyanúsítottat. A fiú odaszólt valamit Pablónak a folyosón, amire ő szokatlanul hevesen reagált: úgy szájon vágta, hogy felrepedt az ajka. Azért tűnik olyan „lányosan teltnék”, mert azóta megdagadt. A nyomozók kijelentették, hogy nem láttak semmit, mindenesetre Pablót eltávolították a vallomástétel idejére. A pofozkodás annyira nem vall rá, hogy meg sem merem kérdezni, mi váltotta ki belőle ezt a hirtelen indulatot.

– Ki ez a... fiú? – kérdezem.

– A fene tudja – vonja meg a vállát Paco, és újabb cigarettára gyújt. – Valami buzi. A rendőröknek azt akarja beadni, hogy gyakran találkozott Juliánnal, de én még életben nem láttam.

– Én ismerem – szólal meg Miguel Ángel.

– Ismered? – kérdezzük egyszerre meglepetten.

Mielőtt válaszolna, nyílik az ajtó és kilép Alberti felügyelő. Megkér, hogy kövessük az irodájába. Ugyanolyan aprócska szoba, mint Martínezé, ahova behívott a holttest azonosítása után. Pablo egy kényelmetlen kereveten kuporog, beteg lábát mereven kinyújtva. Nagyon sápadt, verejték gyöngyözik a homlokán és összeszorított ajkai elárulják, hogy erős fájdalma van. Alberti ügyel-bajjal beprésel három széket az irodába, hogy mind le tudjunk ülni.

– Tudom, hogy mennyire kínos ez önöknek...

– Az a furcsa, hogy a Rendőrségnek egyáltalán nem kínos, hogy nem jutnak semmire – morogja Paco. – És úgy látom, nem is nagyon erőltetik magukat.

– A szemrehányás jogos, de a sajtóban megjelent ostobaságok és az elhunyt családjának elzárkózása nagyon megnehezítik a dolgunkat. Éppen azok nem működnek együtt velünk, akik hiteles információkkal szolgálhatnának.

– Hogy jön ide a család? – kérdezi Paco fejcsóválva. – Tán gyanúsítják őket valamivel?

– Szó sincs róla, de ahhoz, hogy rekonstruáljuk az eseményeket, ismernünk kellene az elhunyt személyiségét, ebben pedig sokat segíthetne a család. Talán arra a kérdésre is választ kapnánk, hogy a tüntető tömeg spontán brutalitása nyilvánult-e meg, vagy előre eltervezett gyilkosság történt, amiről el akarták terelni a figyelmet.

– Előre eltervezett gyilkosság? – kérdezem elképedve.

– Ezt az eshetőséget sem zárhatjuk ki – feleli Alberti óvatosan.

– Ennek semmi értelme – legyint Paco dühösen. – Maguk mindenfélét összehordanak. Ha valakit meg akarok ölni, fogok egy puskát és lepuffantom. Minek ahhoz összecsdíteni az egész várost?

– Mert ha „lepuffantja”, ahogy fogalmazott, magát elítélik gyilkosságért. Ha viszont végrehajtja valakivel vagy valakikkel, ráadásul nagy csődület közepette, jó esély van rá, hogy megússza.

– Ez nekem magas. Még jó, hogy forradalmat nem csinálnak azért, hogy elintézzenek egyetlenegy embert.

– Semmit sem állítunk, egyelőre csak találgatunk.

– És még meddig? – kérdezi Pablo ingerülten.

– Higgyék el, megértem a türelmetlenségüket, de meg tesszük, ami tőlünk telik. Visszatérve az elhunyt közvetlen környezetére...

– Ne mondja folyton, hogy „elhunyt” meg „áldozat” – csattan fel Paco. – Rémes hallani. Van neve.

– Igaz. Bocsássanak meg, de túl kevés az időnk ahhoz, hogy kegyeleti szempontokat figyelembe vegyünk. Szóval, ha a család segítene, talán megtudnánk, kinek vagy kiknek állt érdekében señor Cortés... kiiktatása. Esetleges ellenségek, érdekeltek, ilyesmire gondolok.

– Már megmondtam, hogy bőven volt ellensége – mondja Paco. – Ebben a szakmában mindenkinek van. De nem közöttünk kell keresgélnie. Tisztázták már az állatvédőket? Többször megfenyegették Juliánt, leveleket küldözgették, kárt okoztak neki.

– Tudjuk, de az elhu... señor Cortés nem tett feljelentést. A fenyegető levelek sem kerültek elő. És ha elhangzott is életveszélyes fenyegetés, az még nem bizonyítja, hogy felelőssé tehetőek előre eltervezett gyilkosságért. Csak konkrét, kézzelfogható bizonyítékkal tudjuk bíróság elé vinni az ügyet. Semmink sincs, ami elég lenne a vádemeléshez. Az ügyész nem tud mihez kezdeni egy feltételezésekből és következtetésekből összebarakácsolt képpel. Barque asszony egyesülete ténylegesen tüntetést szervezett szeptember tizenkettedikére, ezt nem is tagadják, de a felvonulás békés volt, olyan résztvevőkkel, akik ellenőrizhetően évek óta a csoport tagjai és büntetlen előéletűek. Mindenkit kikérdeztünk, akire a gyanú leghalványabb árnyéka vetődött. A plaza személyzete és a biztonságiak azt vallották, hogy a corrida kezdetétől fogva hangoskodó provokátorok ültek a nézőtéren, akik valószínűleg érvényes belépőjeggyel jutottak be. Ezeknek a társaik támadhatták meg a mentősöket odakint. Ez szervezett akcióra utal, aminek néhány résztvevőjét előállítottunk, jelenleg eljárás folyik ellenük vandálizmusért. Egyébként Az ARM vállalta a felelősséget a tömegverekedésért.

– Mi az az ARM? – kérdezem.

– Egy angolszász eredetű szélsőséges állatvédő csoport; Animal Rights Militiának nevezik magukat. Van, ahol terroristákként kezelik őket, Európában nem. Az Angliában 1963-ban alakult Állat-felszabadítási Front új generációjának tagjaiból jött létre. Nézeteik szerint az állatoknak az emberekkel azonos jogaik vannak, nem lehetnek senkinek a tulajdonai, vagyis nem tarthatják őket vagy onörzésre, kísérleti célokra, még kedvtelésből sem. Az ARM ma is a világ negyven országában aktív, sejtjei és hívei vannak, akik merényleteket, rongálásokat követnek el. Kezdetben sokan szimpatizáltak velük, de a fiatalok megjelenésével elterjedt az anarchia a köreikben: ezeket a jobbára munka nélkül lézengő, vagy a középiskolából kicsapott kölyköket jobban érdekli a rendzavarás és a rombolás, mint az állatok. Támadásaikat „közvetlen akcióknak” nevezik: laboratóriumok, gyógyszertárak szétverése, állattenyésztő farmok, vágóhidak megtámadása, cirkuszok, hentesboltok, szőrmekereskedések, versenyló istállók tönkretétele, ezek tulajdonosainak és alkalmazottainak életveszélyes megfenyegetése írhatók a számlájukra. Időnként egész családokat bántalmaznak.

Robbantanak, gyűjtogatnak. Ezáltal üzleti beruházások maradnak el, gyógyszerek kifejlesztését gátolják. Vannak legális szervezetek is, amik az ideológiai hátteret biztosítják számukra. Barque asszony tagadja, hogy a szervezete bármilyen kapcsolatban állna velük, erre utaló bizonyítékot nem is találtunk. A lényeg az, hogy ha valaki nem tagja a Frontnak, de radikális lépéseket tesz az állatok megmentésére, a Front mögé áll és felelősséget vállal érte. Ez történt az általunk vizsgált esetben is.

– Én ebből egy szót sem értek – Szegény Paco tanácstalanul ingatja a fejét. – Azt mondja, hogy két állatvédő szervezet létezik, és azok felelősek Julián haláláért?

– Nagyon sok állatvédő szervezet létezik – válaszolja Alberti türelmesen. – A tömegverekedésért és a lincselésért saját állítása szerint az ARM a felelős, bár szerintem nem is ismerik azokat a vandálokat, akik végrehajtották. Señor Cortés haláláért viszont nem vállalták a felelősséget.

– Két külön ügyként kezelik? – kérdezem.

– Jelenleg igen. Nincs bizonyítékunk arra, hogy señor Cortés halálát közvetlenül a tüntetők bármelyik csoportja okozta. A testi sértés világos, a vandalizmus is, de a gyilkosságot nem tudjuk hozzájuk kapcsolni.

– Ez nevetséges – jegyzi meg Pablo.

– Uram, mi csak a törvény által megszabott keretek között tevékenykedhetünk – magyarázza Alberti. – Nem vádolhatunk meg senkit alaptalanul. Csak a krimikben létezik olyasmi, hogy az agyafűrt nyomozó törbe csalja azt, akit gyilkosnak vél.

– Tehát megússzák? – kérdezi Pablo türelmetlenül.

– Azt nem mondtam, de pillanatnyilag nincs olyan szál a nyomozásban, ami biztos eredménnyel kecsegtet.

– Miért nem adják ki a holttestet a családnak?

– Hamarosan kiadjuk, de amennyiben nyilvános temetést kívánnak rendezni, óvintézkedéseket kell tennünk. Ennek megszervezése időbe telik.

– Már megint ez a ködösítés! – dohog Paco. – Mi az, hogy „nyilvános temetést”? Tán földeljük el éjszaka titokban?

– Természetesen nem, de zavargásokra lehet számítani – feleli Alberti. – Ez az eset annyira felkorbácsolta az indulatokat, hogy naponta történnek inzultusok, amiket jobbnak látunk elhallgatni a sajtó előtt. Harci bika tenyészetekbe törnek be, bántalmazzák az alkalmazottakat, fenyegetik a plazák igazgatóságát. Különféle ellenőrizhetetlen csoportok a matadorokat közellenségnek kiáltják ki, míg a másik oldal mártírrá avatja Cortést. Ami azt illeti, az önök biztonságát is csak úgy tudom garantálni, ha beleegyeznek a védőőrizetbe. – Az utolsó megjegyzést Pablóhoz és Miguel Ángelhez intézi, de ők csak a fejüket rázzák.

– Én nem félek – mondja Miguel Ángel. – Térjünk vissza arra, amit mondott, hogy a letartóztatott vandálokra nem tudják rábizonyítani az emberölést. Ha így van, ki más tehet?

– A boncolási jegyzőkönyv szerint egyetlen olyan sérülés sem volt a testen, ami közvetlenül...

– Tudom, én is hallottam a sajtótájékoztatón – inti le Miguel Ángel. – Nem azt kérdeztem, hogy mi *nem* okozhatta, hanem hogy ki tette.

– Nos – kezdi habozva Alberti –, bár a szakértők nem tudták teljes bizonyossággal megállapítani, a vesét ért nagy erejű ütés arra enged következtetni, hogy a ringben történt olyan baleset, ami bizonyos idő elteltével halálosnak bizonyult.

– Milyen baleset? – feszegeti tovább Miguel Ángel. – Én csak a nyaköklelésről tudok. Az viszont szerencsésen elkerülte a verőeret.

– Olyan ütésről, pontosabban ütközésről van szó, amit ember nem okozhatott – szögezi le Alberti. – De egy hatszáz kilós bika igen, ha futtában nekimegy a testnek és fellöki.

Miguel Ángel elgondolkozva bólogat, aztán színtelenül megjegyzi: – Nem emlékszem, hogy ilyen történt volna aznap délután.

– Én sem – mondja Paco. – Meg kellene nézni a corridáról készült felvételt.

– Felesleges – mondja Miguel Ángel. – Végig ott voltam, láttam mindkét bikájával. Egyik sem ütközött neki.

– Az ember nem emlékezhet mindenre...

– De én emlékszem – erősködik Miguel Ángel. – Éppen azért nézzük végig egymás munkáját, hogy figyeljünk a balesetekre. Ha az ember a levegőbe emelkedik, azonnal rohanni kell a köpennyel. Mindenkinek megvan a maga feladata, nem csak úgy ácsorgunk ott. Arra, hogy a bika távolról nagy sebességgel nekimenjen az embernek, két alkalom kínálkozik a corrida során. Az első közvetlenül akkor, amikor belép a ringbe. Ilyenkor gyors, de nem célratartó, és ami az útjába kerül, elsodorja. A második alkalom a matador harmadának a kezdetén, amikor a bika összeszedettebb és hajlandó egyenes vonalban támadni. Az ember a ring közepére áll, felkínálja neki a posztót, a bika megindul felé, és szerencsés esetben elvágat mögötte.

– Csakhogy Julián soha nem alkalmazta ezt az elvezetést – mondja Pablo. – Ilyenkor a lehető legnagyobb csalogató felületet kínáljuk a bikának, ezért az embert észre sem veszi, feltéve, hogy képes mozdulatlan maradni.

– Pontosan – bólint Miguel Ángel. – De ha a torero, vagy a bika rosszul méri fel a távolságot, esetleg esik az eső és megcsúszik a patája a homokban, könnyen nekiütközhet az embernek. Ez okozhat olyan belső vérzést, amiről maga beszél, felügyelő úr. Elméletileg lehetséges, de emlékeznék rá, ha ez történt volna a valladolidi ringben.

Miguel Ángel tudja, miről beszél. Mint a művész torerók általában, ő is ezzel a figurával szokta kezdeni az utolsó harmadot. Nem annyira veszélyes, mint amennyire látványos, de a közönségre mindig nagy hatást gyakorol. Jó idegek kellene hozzá, hogy az ember szálfegyenesen tudjon állni, miközben vágat felé a bika. Bár ő kivételes eleganciával és bátorsággal műveli, Julián vásári mutatványnak tartotta és száműzte a repertoárjából. Arra törekedett, hogy „lecsupasítsa” a stílusát, ahogy fogalmazott: száműzni minden díszítőelemet és csak a komoly, klasszikus figurákat megtartani.

– Azt akarja mondani, hogy nem a bika okozta señor Cortés halálát? – kérdezi Alberti élesen.

Miguel Ángel vállat von. – Maguknak jobban kell tudniuk, mi okozta. Én csak azt mondom, amit láttam.

– Rendben van – hagyja rá Alberti. – Itt van ez a másik dolog. Bármennyire kellemetlen is, szót kell ejtenünk erről a fiatalemberről, aki azt állítja, hogy ő ölte meg Julián Cortést. Nyilvánvalóan hazudik. Bevallom, meglehetősen bosszant, hogy felesleges köröket kell rónunk bolond kamaszok fantáziálása miatt, mintha nem lenne így is elég bonyolult az ügy.

– Miért olyan biztos benne, hogy hazudik? – kérdezi Paco.

– Mert azt állítja, hogy leszúrta egy cipészárral, de a holttesten egyetlen szúrásnyom sincs.

– És miért állít ilyesmit?

– Nos, igen... kínos erről beszélni – Alberti feszeng. – A vallomása szerint viszonya volt señor Cortésszal. Pontosabban az üldözte őt a szerelmével. Ezt hajlandó a bíróságon eskü alatt is megismételni, amire természetesen nem kerül sor.

– Jézusom! – fakad ki Pablo. – Hogy lehet valakinek így meggyalázni az emlékét? Miért hagyják szabadon mászkálni az ilyen elmebetegeket? Mennyit ér a szava valakinek, aki azt se tudja, hogy fiú-e vagy lány?

– A törvény előtt ugyanannyit, mint a magáé – válaszolja Alberti. – És nem könnyíti meg a helyzetünket, hogy kiskorú.

– Micsoda gennyes kis féreg! – kiált fel Paco. – Ha sejtettem volna, hogy ennyi mocskot hord össze, én is szájba verem!

– Azt állítja – folytatja a felügyelő –, hogy értékes ajándékokat és rendszeresen nagy pénzüsségeket kapott señor Cortéstól, úgymond a szexuális szolgáltatásaiért cserébe. Sajnálatos módon ezekből egyet sem tud felmutatni, mert a pénzt elköltötte, az ajándéktárgyakat kidobta. Elmondása szerint ez év elején találkoztak egy bemutatón a rondai plazában, és mivel az elhunyt ragaszkodott a társaságához, rendszeresen eljárt a fellépéseire és különféle ringekbe meg tentaderókba, amikor señor Cortés gyakorlati órákat tartott. Ilyenkor az érdeklődőknek alkalmuk van kipróbálni magukat amatőr toreróként. Mármost a kérdésem önökhöz az, hogy látták-e a gyanúsítottat az áldozat környezetében valaha?

– Én láttam – mondja Miguel Ángel. – Valamikor március elején, amikor Juliánt és engem meghívtak egy bemutatóra. Jól emlékszem rá, mert ez volt az utolsó alkalom a szezonkezdő valenciai vásár előtt, és az egyetlen, amit Juliánnal együtt tartottunk. Legalább harminc fiatal jött el, hogy kipróbálják magukat harci tehennel. Ő is ott volt, folyton Julián körül legyeskedett.

– Úgy tűnt, hogy ismerik egymást?

– Lehet, nem tudom. Egy ilyen összejövetelre sokan kíváncsiak, természetes, hogy ismeretségek szövődnek. Túl sok emberrel találkozom ahhoz, hogy mindet meg tudjam jegyezni.

– Ezt a fiút mégis megjegyezte. Nyilván a bizarr megjelenése miatt.

– Nem. Teljesen normálishan nézett ki, úgy, mint a többiek. Azért emlékszem rá, mert részese volt egy kellemetlen epizódnak.

– Milyen epizódnak?

– Nincs jelentősége, de neki biztosan rosszul esett. A kamaszok főleg érdeklődésből járnak a gyakorlati órákra, de vannak olyanok, akik azt az álmodélagot, hogy torerók lesznek – bármilyen divatjamúlt elképzelésnek tűnik is ez a külvilág szemében. Ez a fiú komolyan a fejébe vette, hogy kipróbálja magát toreróként. Csak a csillogó felszín látják, azt a kemény munkát nem, amit éveken át befektetünk. Kapott egy harci köpenyt, és beállt a ringbe többekkel együtt. Amikor kiengedték a tehenet, az egyenesen feljűk futott. Egy kezdő számára, aki nem szokta meg az állat közelségét, ez ijesztő helyzet. A gyorsaság a legszembetűnőbb, amire hidegvérrel kell reagálni. Ilyenkor dől el, hogy az illető alkalmas-e erre a szakmára. Jó esély van rá, hogy a tehen többször fellöki, de egy természeténél fogva bátor ember nem esik pánikba és a helyén marad. Nem történhet komoly baj: közbelépünk, ha szükséges. Hogy rövid legyek, ez a fiú úgy megijedt, hogy elkapta a mellette álló grabancát és maga elé rántotta; gyakorlatilag a tehen elé lökte, hogy fedezze magát. Ösztönös mozdulat volt, amit az ijedség váltott ki belőle. Ilyet soha, semmilyen körülmények között nem szabad csinálni. Nem kockáztathatjuk a társunk testi épségét azért, hogy mi magunk megússzuk. Ez az alkalmatlanság legnyilvánvalóbb példája.

– Nem hibázhat valaki, amikor még kezdő? – kérdezi Alberti.

– Mindenki hibázhat, a profik is. De ez arról árulkodik, hogy az illető alapvetően gyáva, nem tud úrrá lenni a félelmén, és az első adandó alkalommal megöleti magát, vagy valaki másat. Ez nem játék. Ha megtörténik a baj, nem lehet visszafordítani. Julián nagyon feldühödött, leállította az egészet és azt ordította a fiúnak, hogy takarodjon ki a ringből. Aztán mindenki füle hallatára alaposan leteremtette. Elég heves szócsata alakult ki köztük, mert a fiú nem ismerte be a hibáját, hanem mentegette magát, sőt útszéli modorban visszabeszélt. Végül Julián elzavarta, mire a fiú azt kiabálta, hogy ezt még nagyon meg fogja bántani. Akkor senki sem tulajdonított nagy jelentőséget az esetnek, de most, hogy viszontláttam itt a Rendőrségen, összeállt a kép.

– Ön szerint így állt bosszút a nyilvános megszégyenítésért? – kérdezi Alberti.

– Nem tudok másra gondolni – mondja Miguel Ángel. – Annak alapján, ami aznap történt, ez az egyetlen logikus magyarázat. Vannak, akik ápolgatják magukban a hiúságukat ért sérelmeket, mások átlépnék rajtuk. Azt hiszem, ez a fiú sok mindent kipróbál, kétségbeesetten keresgél... A tauromaquia azért vonzotta, mert látványos és feltűnést kelt. Teljesen félreértette a mi világunkat.

– Úgy állítod be, mintha ő lenne az áldozat – mondja Paco mérgesen.

– Bizonyos szempontból az is – vonja meg a vállát Miguel Ángel. – Szemernyi alázat sincs benne, ami elengedhetetlen mindenfajta tanuláshoz. Nem kellett volna belekeverednie.

Bármilyen nagylelkűnek is tűnik, ismerem annyira Miguel Ángelt, hogy tudjam, mennyire fájdalmasan érinti ez az eset. Amikor a fiút kiengedik a kihallgató szobából, egy pillanattal farkasszem néznek. Soha nem láttam feketébb szemet és háborodot-

tabb, ádázzabb tekintetet, mint amilyen ezé a kölyöké; ha létezik „démoni megszállottság”, úgy most teljes valójában itt áll előttem a képviselője. Rávigyorog Miguel Ángelre, aki fagyosan állja a pillantását.

– Én öltöm meg Cortést, mert egy rohadt személtáda volt – suttogja bársonyos hangon, amitől végigfut a hátamon a hideg.

– Te szerencsétlen – mondja Miguel Ángel megvetéssel. – Szegény magányos gyerekek.

A fiú hátraugrik, mintha darázs csípte volna meg. Aztán visszazökken a szerepébe és úgy vonul ki a folyosóról, mint egy díva a reflektorfényben úszó színpadra. Nem is csalódik: a Rendőrség előtt tolonganak a fotóriporterek. El kell ismerni, ezt ügyesen megrendezte.

EGY ÉVVEL KORÁBBAN. MADRID, SZEPTEMBER 4.

Félhomályos szállodaszoba egy csendes külvárosban. Julián minden madridi fellépése előtt ugyanennek a szállodának ugyanezt a szobáját foglalja le. Itt lakott akkor, amikor először aratott sikert Madridban, azóta babonásan ragaszkodik hozzá. Egyetlen torerót sem ismerek, aki hívó katolikus létére ne lenne babonás. A vallásos hátteret a család, a neveltetés adja, és látványos külsőségekben nyilvánul meg. Megfigyelésem szerint a torerók vallásosságának mértéke a viadal időbeli közelségtől függ. Reggel hétkor még nem annyira hívők, mint délelőtt tizenegyor, és délután négy órára, amikor elkezdődik az öltözködés szertartása, valóságos aszkétákká válnak. Három hónapja majdnem minden városba elkísérem Cortést. Amióta bepillantást engedett az ő különös világába, sok olyan téma merült fel bennem, ami kívül esik az újságírók unalomig ismételt kérdéseinek körén, de nem bánja, ha felvetem őket: azt mondja, olyan ez számára, mint egy „önismereti kurzus”. Ha a kérdés hosszabb gondolkodást igényel, írásban foglalja össze a gondolatait. Olykor eltelik egy hét, mire átad egy papírdarabot a válasszal. „– *Hiszel a végzetben? – Csak rosszabb napjaimon.*” Amikor arra kérem, hogy idézzen fel jellegzetes hangulatokat, pillanatokat a gyermekkorából, azt írja: „*Nem akartam múzeumban élni. Apám múzeumban, amit a bikáknak szentelt, nyáron is hideg volt és áporodott levegő. Úgy járkált az ember, mint egy mauzóleumban, mint árnyék a sírkamrában. Ez a konzervált, halott világ mázsás súllyal nehezedik rád és lehúz, mintha követ kötöttek volna a lábadra. Gyerekkoromban a templomban ugyanilyen érzésem volt. Az öregasszonyok naftalinszagú ruhájának a büze tömjénfüsttel keveredve. Emlékszem, folyton azon gondolkodtam, miért nem szellőztetnek soha... És a sötét sarkokban meghúzódó szentek szobrai, a Szűzanya, szíve körül töviskoszorúval, felakadt szemekkel, ünnepeken meg kellett csókolni a ruháját... meg a szöggel átvert lábú Krisztus sebeitől sarjadó piros festék... Féltem, idegenkedtem. A rossz izlés, a természetellenesség és a halál diadala. Attól féltem, hogy része leszek ennek, hogy engem is bekebelez a mindenhonnan áradó sötétség. És otthon ugyanez a túlvilági hangulat. Jó időbe telt, amíg eljutottam odáig, hogy a bikáról automatikusan nem a halál*

jutott az eszembe. Mitől rettegsz legjobban ilyen környezetben, ha követni akarod a családi hagyományt? A kudarcról. Nem mindegy, hogy győzni akarsz, vagy csak elkerülni a kudarcot. Az utóbbi esetben az motivál, hogy nem felelsz meg az elvárásoknak, nem leszel méltó a sok hősi halotthoz. Még a bikák üvegszemei is megvetően merednek rád. Nincs saját utad, csak egy kavics vagy a többi közt a kijelölt úton. Én pedig elhatároztam, hogy a saját utamat követem, a magam módján. Az út és a mód. Ehhez rettenthetetlen bizalom kell önmagamban. Más szóval: hit. Rájöttem, hogy ha el akarom érni a célokat, azt kell tennem, amit a legjobbnak vélek. Nem azt, ami másoknak kedvez, amit az emberek helyeselnek, elismernek... Ez néha fájdalmas, de nincs más választásom.”

Olykor nem a feltett kérdésre válaszol, hanem elkalandozik, papírra veti, ami vak-tában az eszébe jut, vagy olvasmányjaiból megragadta. Amikor a bátorságról kérdezem, ez áll a papíron: *„Kivégzése előtt Halladzsna levágták a kezeit és a lábait, és belesápadt a vérvesztésébe. Csonka csuklóival összevázta arcát: Ma nem illik sápadtnak látszanom, különben azt gondolják, félek. Vörösre színezem az arcom, és ha az a vérszomjas ember, aki végrehajtotta az ítéletet, a vesztőhely felé fordul, látni fogja, hogy bátor ember vagyok.”* A félelem mibenlétén sokat gondolkozik, életének egyik legfontosabb kérdése, amit még nem tisztázott magában: *„A félelem csak egy gondolat.”* *„A félelem nem szükségszerű. Azt jelenti, hogy nem érzem magam képesnek arra, hogy megbirkózzak a problémával, vagyis kevés az önbecsülésem. Egy teljes ember soha nem fél.”*

Vannak pillanatok, amikor semmit sem lehet kérdezni tőle. A fontos fellépéseket megelőző napokban hallgatagga, zárkózottá válik, és az emberei tiszteletben tartják ezt. A madridi szereplés minden torero vágyálma, egyúttal rémálma, mert itt mindig emberfeletti teljesítményt kell nyújtaniuk.

Régen a viadalokat a városok főterén, a Plaza Mayoron tartották, vallásos ünnepekkel, vagy az uralkodócsalád évfordulóival egybekötött vásárok részeként. A nemes caballerók lóháton, lándzsával, az egyszerű nép fiai gyalogosan sorakoztak fel. A területet részekre osztották, így több viadal zajlott egyszerre. Ekkoriban, a XVI. század körül még nem voltak hivatásos torerók, és inkább veszélyes játéknak tekintették a bikákkal való harcot, mint szervezett szertartásnak. Később kör alakú arénákat építettek, amik nevükben megőrizték a „tér” elnevezést, mert a legtöbb nyitott tetejű, hasonló az ókori római színházakhoz. A madridi Las Ventas del Espíritu Santo a legnagyobb befogadóképességű, és presztízs szempontjából a legfontosabb plaza Spanyolországban. A nemzetközi elismertséghez itt kell fellépni, lehetőleg minél gyakrabban és minél zajosabb sikert aratva. A torerók úgy nevezik, hogy „La Catedral”, az áldozati rítus temploma. Egy arannyal, selyemmel, vérrel és porral bemutatott rítusé, amit a paso doble ritmusa vezet be. A vörös téглаépület stílusa kötelező referencia lett a plazák számára szerte az országban. Patkóalakú ablakai felett festett azulejo, csempediszítés, ormán magasan a vörös-arany nemzeti zászló leng. A legendás andalúziai cigány Joselito kezdeményezésére épült, de még hivatalos átadása előtt elárasztotta a nép. Joselitót közben megölte egy bika, soha nem léphetett fel benne. Májusban a San Isidro fesztivál hetében színültig megtelik, de nyolcvan-száz évvel

ezelőtt átlagos hétvégéken is automobilon és lófogatok végeláthatatlan sora torlódott össze a kapuk előtti téren. Akkoriban Madrid vidékies város volt, ahol néhanap akár a királlyal is össze lehetett futni az utcán. A feltúrt telkek olcsó vályogtéglá házai közül fenségesen emelkedett ki az aréna, mint egy rég letűnt civilizáció temploma. A dombról annak a megvető magabiztosságával nézett le a piszkosfehér, mállott falú udvarházakra és a napszítta füvet legelő sovány szamarakra, mint aki tudja, hogy ezentúl örökké uralni fogja a tájat, az épülő város zajától érintetlenül, a tejfehér felhők között utat hasító napsugár fényében.

Julián a FERIA del Otoño, az Őszi Fesztivál utolsó napján lép fel. Senki nem tudja, hogy mi rejtőzik szótlanúsága mögött. Egész nap egy karosszékekben ül öklére támasztott állal, és kifejezéstelen arccal mered maga elé. Öreg kardhordozója, Paco López lábujjhegyen járkál a szobában: ellenőrzi a monogrammal ellátott bőrtokban sorakozó kardokat, harci köpenyeket, a tükör előtti asztalra kirakosgatja a fehér gyertyákat, a feszületet, az amulettet, amik a torero viadal előtti imájához szükségesek. Vannak, akik egész szentképgyűjteményt hordanak magukkal, de Julián az egyszerűség híve. Paco reggel négyesemközt azt mesélte, hogy a szeptembert a legbaljósabb hónapnak tartják a szakmában: állítólag ilyenkor történik a legtöbb baleset. Felsorolta azokat a matadorokat, akik szeptemberben haltak meg, és azokat is, akik augusztus végén, „ami már majdnem szeptember”. Ha az embernek ilyesmi jár a fejében, jobb, ha be sem teszi a lábát a plazába. Reggel a matadorok elküldik bizalmas embe-reiket, hogy kisorsolják azt a két bikát, amivel ki kell majd állniuk a felhozott állományból. Délben, mielőtt az állatokat egyenként boxokba csukják, a matador egy magas függőfolyosóról megnézheti őket, de Julián nem ragaszkodik ehhez. Akárhogy viselkedik is egy bika a karámban, megjósolhatatlan, mit fog produkálni a ringben, elválasztva a társaitól, gyalogemberrel szemben.

Mindenki másképpen dolgozza fel a viadal előtti órákban rátörő félelmet: van, aki körülveszi magát emberekkel, hogy eltereljék a figyelmét, de a legtöbben az egyedüllétet választják. Az utóbbiak esetében ritka megtiszteltetésnek számít, ha megengedik, hogy kívülálló jelen legyen az öltözködés rítusánál, amiben most részem lehet. Ez jó félórát vesz igénybe, miután az ember megtisztálkodik és megborotválkozik. Ápolatlanul nem lehet ringbe lépni: az inggallér vakítóan fehér, a lefelé fordított bikaszarvat formázó juhszőr fejfedő bársonyosan sima, a dúsan hímzett harci köpenyt és a „fény öltözékének” nevezett kosztümöt lefóliázva, vállfán tárolják, a rövid felöltőt a kardhordozó minden fellépés után kikeményíti, a harisnyákból kimosza a vért, a nadrágot frissen vasalja. A ruha fokozatosan alakult ki az évszázadok során. A selyem és az arany a rokokó korszakban terjedt el, amikor az úriemberek még megadták a módját az öltözködésnek. A XVIII. századi torero imádta az élénk színek tobzódását; ha meg tudta fizetni a drága kelméket, igazi rokokó paprikajancsi jelmezt készíttetett magának. Costillares mesterről feljegyezték, hogy Madridban az udvar előtt ezüsttel kivarrt, tengerzöld selyemfrakkot viselt, puffos ujjakkal, rózsaszínű mellénnyel, cseresznyepiros övvel, a szokványos vörös mulétát halványkékre cserélte, és nem spórolt az arcfestékekkel. Ma már nem selyemből készítik az öltönyt,

hanem rugalmasabb anyagból és vízálló védőréteggel fedik be, hogy könnyen tisztítható legyen. A hosszú derekú nadrág azért olyan szűk, hogy a bika ne tudja beleakasztani a szarvát. Spanyolországban néhány családi szabóság csak a torerók számára dolgozik, minden kívánságukat teljesítik. Elképesztő színskála létezik, elképesztő, kézzel hímzett mintákkal – elképesztő áron. A klasszikus összeállítás a „grana y oro”, vagyis a vörös öltöny aranyhímzéssel: Julián mindig ilyet hord, fűtyül a divatra. Szerinte az öltözéknek nem hivalkodónak kell lennie, hanem szimbolikusnak, ahogy maga az öltözködés folyamata is az: amint egymás után felveszi a ruhadarabokat, úgy válik a hétköznapi emberből bikaölő. Miután a kardhordozó összekapcsolja a flitterekkel és bojtokkal díszített térdnadrág alját, felsegíti a merev felöltőt, elvégzi az utolsó simításokat és meggyújtja a gyertyákat a feszület körül, háttérbe húzódik, hogy a matador, tükörképével szemközt állva elvégezze rituális imáját. A változás, ami végbemegy benne, minden mozdulatában megmutatkozik. Civilben Cortés enyhén hajlott háttal, könnyed, sportos léptekkel jár, matadorként ösztönösen megfeszíti a testét, fejét felszege, lépései kimértekké válnak. Színtelen arcában csak sötétbarna szemei élnek. Bólint Pacónak, hogy útra készen áll, szokása szerint megérinti az ajtófélfát és égve hagyja a lámpát.

A kocsiiban sem szólal meg. Összeráncolt szemöldöke alatt nedvesen csillogó tekintetéből és komor arc kifejezéséből látom, hogy a félelem mélypontjára érkezett. Párás meleg van, mégis borzong a felöltő és a mellény alatt, homlokán veritékcseppek jelennek meg. A Las Ventas körül összegyűlt tömeg a matadorok érkezésére vár: amint kiszállnak a kocsiból, megrohamozzák őket autogrammért, közös fényképért. Julián udvarias mosollyal kezét ráz mindenkivel, fogadja a jókívánságokat és öleléseket, miközben csapatával a Lovak udvara felé tart, ahol a corrida kezdetére váró matadorok gyülekeznek. A plaza előtti téren felállítottak egy patetikusan túldíszített szoborkompozíciót José Cubero emlékére, aki huszonegy évesen szívöklelésben halt meg a ringben. Nyilatkozataiban egy folyton visszatérő rémálmod emlegetett, amiben átélte, hogy a bika kitepi a szívét. Lehet, hogy önbeteljesítő jóslat volt. Julián babonásan retteg ettől a szobortól. „Nem akarom látni!” – mondogatja, és tenyerével eltakarja a szemét.

Miguel Ángel Luz már megérkezett, a fal mellett áll különlegesen szép, lilával és arannyal hímzett fehér öltönyében, tekintete mozdulatlan, mintha szemei helyén sötétkék üveggolyók lennének. Különös, hogy nem fognak kezét Juliánnal, ahogy szokás, csak hűvös bólintással üdvözlik egymást. A harmadik matador a fiatal mexikói Pablo Serrano, akit Julián úgy mutatott be nekem, mint a tauromaquia nagy reménységét: „Végre egy matador a sok művész között”. A mexikóiaknak nehéz dolguk van, mert ha nemzetközi elismertséget akarnak kivívni, Spanyolországban kell bizonyítaniuk. Ahhoz viszont, hogy sikeresen végigcsináljanak egy teljes szezon, nem elég a tehetség, jó menedzselés és reklám is kell. Egyetlen latin-amerikai torero sem akadt az idők során, aki úgy befutott Európában, hogy megtöltötte volna a plazákat, dacára annak, hogy elismerten nagyon bátrak. A kimért, ünnepélyes, spanyol stílus eleganciája helyett életveszélyesen közel dolgoznak a bikához és a végkimerülésig hajszolják,

míg az állat engedelmesen leszegett fejfel szinte könyörög a kardszúrásért. A riporte-
rek természetesen messze nem olyan tapintatosak, hogy a viadal előtti percekben
békén hagyják a torerókat. Juliánról azt terjesztik, hogy mivel soha nem tűnik lám-
palázásnak, még ilyenkor is szívesen elcseveg az újságírókkal. Mi sem áll távolabb az
igazságtól. Amint egyik cetlijére írta: *„A viadal előtti percekben ezer dolog fut át az
agyadon. Ezeket a gondolatokat a félelem gerjeszti. Nem nézhetsz a körülötted álló em-
berekre. Hiba, ha ismerős arcok után kutatsz, vagy akár a csapatod tagjait figyeled. A
szíved bolondul ver, az agyad majd' felrobban. Abszolút szürreális pillanatok. Olyan,
mint egy álom, mintha átlépnél egy másik világba. Odajönnek, kérdezzetnek, de aki
válaszol, az nem én vagyok. Én akkor már egy másik dimenzióban vagyok.”*

Az elnök elfoglalja helyét a díszpáholyban. Madridban olykor maga a király tölti
be ezt a tisztséget, nem annyira a tauromaquia iránti rajongása miatt, inkább hazafias
kötelességből, hogy jelenlétével támogatásáról biztosítsa a Fiesta Nacionalt. Amikor
a plaza nagy, kerek órája elüti a hatot, megszólal a kürt, a matadorok belépnek, intéssel
köszöntik egymást és a közönséget. Két II. Fülöp korabeli fekete kosztümöt viselő
lovas végigvágat a ringen, és bevezeti az esemény résztvevőit. Felcsendül a paso doble,
vagy Bizet Torreádor indulója, és a matadorok csapatuk élén elindulnak a lovasok
után az elnöki páholy felé. Akár a középkori misztériumjátékokban, itt is felvonul az
esemény valamennyi szereplője a nemzetiszínű bojtokkal feldíszített számárfogattal
bezárólag, ami majd kivonszolja a bikák tetemét. Az elnöki páholy elé érve megáll-
nak, jobbjukat a kalapjuk széléhez emelik és fejet hajtanak. Aztán szétszélednek, a
palánknál levetik harci köpenyüket, és a rangidős felkészül az első bika fogadására.
A többiek visszavonulnak a folyosóra. Amikor a matador bólintással jelzi, hogy fel-
készült, kinyitják a toril kapuját. A bordó vasajtó mögött feneketlen torokként tárul
fel a sötét folyosó. Néha hosszú másodpercek telnek el, mire megjelenik a bika, de
mihelyt ringbe lép, az értő szem azonnal felméri, mivel lesz dolga. Fontos a méret,
az életkor, a típus, a szarvak nagysága és állása, a szőrzet állapota, a mozgás, a fejforma,
az arc, a tekintet élénksége. A bika bátorságát a lándzsával szemben tanúsított visel-
kedéséből lehet lemérni: itt minden mozdulat jelzésértékű. Provokálás nélkül, ter-
mészetes ösztönből kell rátámadnia a lóra. Figyelik, hogy milyen távolságról támad,
megveti-e a lábát, teljes testét beleviszi-e a döfésbe, vagy csak a fejével döfköd, és hogy
kitart-e a lándzsa okozta fájdalom ellenére is. Tönkre lehet tenni a bikát azzal, hogy
a gerinc körüli idegeket szúrják meg az izompúp helyett. A picador harmada alapvető
fontosságú, de a kívülálló mindaddig ellenszenvvel viseltetik iránta, amíg nem érti
meg a tauromaquia alapkoncepcióját; azt, hogy a bika bátorságán, testi erején és ag-
resszivitásán alapuló harc első összecsapása folyik. A bikának ideális esetben három
stációt kell bejárnia a viadal során: kezdetben féktelenül gyors, de kevésbé koncent-
rált. Ilyenkor alkalmas a művészi köpenymunkára, ami később már életveszélyes
lenne. A második harmadra elveszíti sebességének nagy részét, összeszedetté válik a
gyalogemberrel való harcra. Az ölés előtt „ólmos”, elnehezült, közeli elvezetésre al-
kalmas.

A közönség jó megjelenésű, kaszttal és nemességgel rendelkező, tüzes bikákat akar látni, egyúttal művészi viadalt. Ez nehezen megvalósítható, mert a munka nem kellemes a szemnek olyan állattal, amelyik a csalogató helyett a testre támad öklelési szándékkal. Hamar kiderül, hogy Julián bikája éppen ilyen. A lovat úgy kerülgeti, mintha erre tanították volna be, a köpenyekre nem reagál, hol megtorpan, hol őrült fejcsapkodással vágtazni kezd. Mire Julián átveszi az utolsó harmadban, a plazát betölti a nézők elégedetlen fütytkoncertje.

– Gyáva és alattomos – mondja Paco López, akivel a palánk mögül figyeljük. – A legveszélyesebb kombináció.

– Mit lehet vele csinálni?

– Semmit. Minél előbb el kell intézni.

De Juliánnak feltett szándéka, hogy kineveli belőle a hisztériát. Beszél hozzá, miközben a bika a palánkhoz hátrál, ahol biztonságban érzi magát. Ha a matador enged, végig ott marad, ezt a kiválasztott területet kétségbeesetten védi, egyébre nem hajlandó. Julián türelmesen, behízeltgően nyújtja felé a kifeszített muletát, hogy támadásra bírja; a bika megindul, aztán lefékez, egy-két fordulatot tesz az ember körül, de szarvaival erősen a test felé húz és az elvezetések után továbbra is felcsapja a fejét. Julián arca megtelik étellel, tekintete izzik, vörös posztójának alja vízfoltos, ahol meglocsolta, hogy nehezebb legyen, ne lebegtesse a szél. Verejtékcseppek gördülnek halántékáról a homlokba. Nem törődik a nézők kitartó fütytyével, ami a bika gyávasága miatt a tenyésztőnek szól, és most már talán a matadornak is, amiért bájt és nemeséget nélkülöző munkát produkál. Minden alkalommal egy kicsit előrébb csalja, megakadályozza, hogy visszaügensen a palánkhoz, önbizalmat ad neki, bátorítja, mint incselkedő gyereket a további csínytevésre, amíg csak a bika nem hajlandó a ring közepére menni és magasra tartott fejjel, apró szemeiben ádá, várakozó tekintettel megállni előtte. Most, hogy felhagyott a védekezéssel és a futkosással, Julián nekilát, hogy alázatra tanítsa és behódoltassa. Mivel a bika nem reagál a távoli felhívásra, ami a hosszú elvezetések összekapcsolását és a lassú munka látszatát teremti meg, kénytelen apró lépésekkel egészen közel menni hozzá és mélyen tartott posztóval fordulatok folytonos ismétlésére kényszeríteni, hogy belérögzüljön az alacsony fejtartás. Mozdulataiból eltűnik a behízeltgő csalogatás; keményen, parancsolóan vív vele, a régi mestereket idézve, akik nem a művészetet, hanem a bátorságot képviselték, és egész testüket a harc eszközévé tették, nem pedig csak csuklómozdulatokkal vezették az állatot, miközben zárt lábakkal álltak mellette. A bika ímmel-ámmal követi a posztót, de támadása továbbra is nyers, befelé húz, az elvezetések után villámgyorsan fordul. Julián előlről kezdi a munkát, egyre csökkentve a testük közötti távolságot, lépésről lépésre kipréseli az állatból a makacsság utolsó szikráját is. Mire beállítja az öléshez, mindketten izzadságban úsznak.

Az „igazság pillanata” ember és állat számára egyaránt életveszélyes. Julián koncepciója szerint az emberi létforma ekkor győz véglegesen az állati ösztönök felett, egyúttal saját benső, irányíthatatlan ösztönei felett is. Kizárólag ebből a szempontból érthető az az ünneplés, amiben a torerót részesítik. Az ölés technikailag nehéz. Van-

nak elismert, tapasztalt torerók, akik évtizedek alatt sem tanultak meg, vagy nincs bátorságuk szabályosan ölni, ezért mindenféle trükköket kitalálnak, hogy ne kelljen elhaladniuk a szarvak felett, kitéve testüket az öklelés kockázatának. Öléshez az ember beállítja a lelassult bikát és ellenőrzi, hogy tekintetével követi-e a posztót. Az állatnak zárt lábakkal kell állnia és az adott pillanatban leszegnie a fejét, hogy felfedje azt a pontot, ahova a kard negyvenöt fokos szögben behatol. Magasan a lapockák közé kell döfni, elmetszve a főverőeret, ami a szívet és a tüdőt ellátja vérrrel. Julián néhány méterre megáll a bika előtt és kihúzza magát. Bal kezével kinyújtja a muletat, állához emelt karddal beméri a célt, aztán bal vállal és bal lábbal egyenes vonalban belép. Miguel Ángelre pillantok, aki állat a palánkra támasztva figyel a ringet, a következő pillanatban pedig már át is veti magát rajta, ahogy észreveszi, hogy Julián teste a levegőbe emelkedik. Mialatt elbáméskodtam, a csapat tagjai berohantak a ringbe és lengő köpenyekkel elterelik a bikát, mialatt Miguel Ángel talpra segíti Juliánt. Úgy látom, vérzik a nyaka, a homloka és a jobb keze, a kard a homokban hever, miután csontot érve visszapattant az állat hátáról. Felveszi, nyersen elzavar mindenkit, néhány fordulatra kényszeríti a bikát, újra beállítja és villámgyorsan belopja a kardot a magasan tartott szarvak között. A közönség soraiból felhangzó gyenge tapsot elnyomja a többség elégedetlen moraja.

– A májusi siker után Cortést kifütyülik Madridban! – kiált fel a kommentátor, aki az egyik televíziós csatornának közvetíti élőben a corridát.

Cortés a nyakára tapasztott kézzel áll, ujjai közül keskeny vércsík folyik. Bosszús és elégedetlen, de elküldi embereit a bika közeléből, aki karddal a hátában jobbra-balra ingatja a fejét. Időbe telik, amíg megérzi a halál közeledtét; ellentétben az emberrel, őt megkímélte a természet attól a csapástól, hogy együtt kelljen élnie múlandósága tudatával. A palánk felé fordul, tesz néhány tétova lépést. Julián leül a keskeny kilépőpallóra, onnan figyel, amint lógó nyelvvel levegő után kapkodva odátántorog hozzá. Mellső lábai megrogynak, de az életösztön arra kényszeríti, hogy vonszolja azt az ólomsúlyú testet, amíg csak bírja. Julián kinyújtja a kezét, megfogja az egyik szarvát, amit az ő vére festett pirosra, és komor tekintettel mond neki néhány szót. A palánkra kenődött vér alig sötétebb, mint a bordó deszka. Szél kavarja a ringbe dobált belépőjegyeket. Amikor vége, Cortés felmutatja a kardot az elnöki páholy felé, ahogy szokás, aztán sietve kimegy. Nem válaszol a riporterek kérdéseire, a sérüléseit el kell látnia a plaza orvosának. Nincs ünneplés, a nézők hallgatással tüntetnek a balsikerű ölés miatt.

Miguel Ángel hamarosan kárpótolja őket a második bikával, ami olyan jól szabott és eszményien nemes jószág, hogy minden szakmai tudását és kecsességét megcsillogtathatja vele. Pablo is elég jó bikát kap, bár nem olyan alázatos és naiv állatot, amikhez Mexikóban hozzászokott. Julián szerint remek munkát végzett, Paco azt mondja, szenvedélyes és ügyes volt, de a nagy stílustól messze áll. Miután az emberek a vállukon kiviszik a boldogságban úszó Miguel Ángel a Puerta Grandén, mindenki visszaindul a szállodába. Julián továbbra is szokatlanul komor és hallgatag. Elgondolkozva törli le arcáról a homokkal kevert verítéket.

– Kíváncsi lennék rá – szólal meg különös mosollyal –, hogy mihez kezdene Miguel Ángel Luz egy olyan bikával, amivel a változatosság kedvéért vívni is kell, nem csak szobrot állni mellette.

Ezt a cinikus megjegyzést nem tudjuk mire vélni. Julián természetétől távol áll a féltékenység, soha nem irigyelte mások sikerét. Olaj a tűzre, hogy Paco Miguel Ángel védelmére kel: azt mondja, hogy igenis megdolgozott a mai dicsőségért, nem tehet róla, hogy jobb bikát kapott Juliánnál, és a tauromaquia éppen azért szép, mert különböző felfogások és stílusok gyakorlását teszi lehetővé. Julián nem szól semmit, de mire a szállodához érünk, a hallgatás olyan nyomasztó feszültséget teremt, hogy egy megkönnyebbülést hozó veszekedésnek jobban örültem volna.

Korpics Loretta: (László Noémi: Kirakat)